

การส่งเสริมความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

บุษรินทร์ ตาคะ^{1*} และ ภัทรธีรา เทียนเพิ่มพูล²

¹สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

²ภาควิชาการศึกษานานาชาติ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้อมูลบทความ	บทคัดย่อ
ประวัติบทความ รับเข้า: 15 ส.ค. 2567 ปรับปรุง: 19 ก.พ. 2569 ตอบรับ: 19 ก.พ. 2569 เผยแพร่: 30 เม.ย. 2569	งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ห้อง 2 แผนการเรียนภาษาอังกฤษธุรกิจ จำนวน 32 คน ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ 1 (อ31101) ในภาคเรียนที่ 1/2566 โดยได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสำรวจความต้องการหัวข้อบทอ่าน 2) แผนการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติทดสอบ t แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าเรียนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นต่อกลวิธีการอ่านแบบร่วมมืออยู่ในระดับมาก
คำสำคัญ กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ, ความสามารถการอ่าน, ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ	
*ผู้รับผิดชอบบทความ บุษรินทร์ ตาคะ อีเมล: budsarin13782@gmail.com	

อ้างอิงบทความนี้ (APA 7th Edition):

บุษรินทร์ ตาคะ และภัทรธีรา เทียนเพิ่มพูล. (2569). การส่งเสริมความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์*, 41(1), 49–61.

Enhancing English Reading Comprehension Ability Using Collaborative Strategy Reading (CSR) for Grade 10 Students

Budsarin Takha¹ and Patteera Thienpermpool²

¹Department of English Language Teaching, Faculty of Education, Silpakorn University

²Department of International Language Teaching, Faculty of Education, Silpakorn University

Article Info.

Article history

Received: 15 Aug. 2024

Revised: 19 Feb. 2026

Accepted: 19 Feb. 2026

Published: 30 Apr. 2026

Keywords

Collaborative strategy
reading, Reading ability,
English reading
comprehension ability

*Corresponding author

Budsarin Takha

Email:

budsarin13782@gmail.com

Abstract

The purposes of this research were to: 1) compare English reading comprehension ability of grade 10 students before and after being exposed to Collaborative Strategy Reading, and 2) survey the students' opinions toward learning by using Collaborative Strategy Reading. The participants were 32 grade 10 students of the English for Business Program who studied E31101 English1 Subject in the first semester of the academic year 2023 chosen by simple random sampling by class. The instruments used for this research consisted of: 1) a reading interest survey, 2) four lesson plans using Collaborative Strategy Reading, 3) a test of English reading comprehension ability, and 4) a questionnaire used for surveying the students' opinions toward learning by using Collaborative Strategy Reading. The statistics used for data analysis included mean, standard deviation, and dependent t-test. The results of the study were as follows: (1) The students' English reading comprehension ability after being exposed to Collaborative Strategy Reading was significantly higher than before the exposure at a significance level of .05. (2) The overall opinion of the students toward Collaborative Strategy Reading was at a high level.

Cite this article (APA 7th Edition):

Takha, B., & Thienpermpool, P. (2026). Enhancing English Reading Comprehension Ability Using Collaborative Strategy Reading (CSR) for Grade 10 Students. *Journal of Kasetsart Educational Review*, 41(1), 49–61.

บทนำ

การอ่านเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้คนประสบความสำเร็จทางด้านวิชาการในโรงเรียน (Ronzano, 2010) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ทักษะการอ่านซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดที่ต้องฝึกฝน เนื่องจากทักษะการอ่านจะช่วยให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางภาษาและทำให้บรรลุเป้าหมายในการเรียนทุกสาขาวิชา (Anderson, 1999) ดังนั้นการอ่านจึงนับว่าเป็นทักษะที่สำคัญ ในการเรียนรู้ สืบค้นข้อมูล ข่าวสาร ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และเป็นกระบวนการเปิดโลกทัศน์ให้กับผู้อ่านได้เรียนรู้และเชื่อมโยงวัฒนธรรมและอารยธรรมต่าง ๆ ผ่านการอ่าน

จากความสำคัญของการอ่านภาษาอังกฤษตามที่กล่าวมานี้ แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อรับรู้ข่าวสารจากสื่อและหนังสือเรียนอันนำไปสู่การถ่ายทอดข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับจุดเน้นด้านคุณภาพผู้เรียนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ด้านการอ่านที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยผู้เรียนที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องสามารถจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความสรุปความ ตีความและแสดงความคิดเห็นจากการฟังและอ่านเรื่องที่ป็นสารคดีและบันเทิงคดีพร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบได้ (Ministry of Education, 2014)

อย่างไรก็ตามแม้ว่าประเทศไทยได้จัดให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และได้มีการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในรูปแบบต่าง ๆ มาโดยตลอด แต่ความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนไทยยังคงพบปัญหาจากผลการทดสอบต่าง ๆ พบว่า ความสามารถในการอ่านของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ควรได้รับการพัฒนา ดังเห็นได้จากผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดั้งพื้นฐาน O-NET ปีการศึกษา 2562 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (National Institute of Educational Testing Service, 2020) พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้คะแนนเฉลี่ย 33.25 และ 29.20 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของความสามารถในการอ่านที่ส่งผลต่อความสามารถภาษาอังกฤษของนักเรียน อีกทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาอังกฤษ พบว่าความสามารถทางการอ่านของคนนักเรียนไทยอยู่ในเกณฑ์ที่ควรได้รับการพัฒนา ดังเห็นได้จากงานวิจัยของ Promin (2018) และ Boonrod (2021) ซึ่งศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด งานวิจัยยังระบุถึงสาเหตุที่การเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่ประสบผลสำเร็จ เกิดจากสาเหตุต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ นักเรียนไม่มีความหมายของศัพท์ ขาดเทคนิคหรือกลวิธีการสรุปใจความสำคัญ การตีความ รวมถึงขาดทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ระดับคำประโยค ข้อความ สำนวน ทำให้ไม่สามารถรวบรวมความคิดจากเรื่องที่อ่านได้

จากการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) อธิบายว่า ผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจอย่างมีความหมายเมื่อได้มีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน โดยเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเข้ากับข้อมูลหรือสารสนเทศใหม่ที่ได้รับ ขณะเดียวกัน ทฤษฎีปัญญาสังคม (Social Constructivism) ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งเอื้อให้ผู้เรียนพัฒนาความเข้าใจผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การอภิปราย และการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม นอกจากนี้ ทฤษฎีเมตาคognition (Metacognitive Theory) ยังเน้นย้ำถึงบทบาทของการตระหนักรู้และการกำกับควบคุมกระบวนการคิดของตนเอง

โดยเฉพาะการตั้งคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ (Self-Monitoring) แนวคิดดังกล่าวมีความสอดคล้องกับกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategic Reading: CSR) ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือเข้ากับการใช้กลวิธีการอ่านเชิงกลยุทธ์ โดยมุ่งเน้นขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การคาดเดา (Preview) การตรวจสอบความเข้าใจและแก้ไขคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย (Click and Clunk) การหาสาระสำคัญ (Get the Gist) และการสรุปบทวน (Wrap Up) ซึ่งกลวิธีดังกล่าวช่วยส่งเสริมทั้งความเข้าใจเนื้อหาและทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียน

กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategy Reading: CSR) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนใช้กลวิธีการอ่านอย่างเป็นระบบควบคู่กับการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การทำนาย (Preview) การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Click and Clunk) การจับใจความสำคัญ (Get the Gist) และการตั้งคำถาม (Self-Questioning) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้กลวิธีการอ่านที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาพบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ยังขาดทักษะการตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์เพื่อสรุปและตรวจสอบความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจนำแนวคิดการตั้งคำถามด้วยตนเอง (Self-Questioning) โดยใช้รูปแบบคำถาม Wh-questions มาบูรณาการในขั้นตอน Wrap Up ของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมการคิดระดับสูงและพัฒนาความเข้าใจเชิงลึก นอกจากนี้ ยังได้นำบัตร Clunk Cards มาใช้เป็นเครื่องมือในการระบุกลวิธีแก้ปัญหาด้านคำศัพท์ และใช้แบบบันทึก CSR Learning Log เพื่อสะท้อนและติดตามกระบวนการคิดของผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้นำกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ Collaborative Strategy Reading โดยอ้างอิงตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ทั้ง 4 ขั้นตอน ได้แก่ การทำนาย (Preview) การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Click and Clunk) การจับใจความสำคัญ (Get the gist) และการตั้งคำถาม (Self-Questioning) เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบางปะหันให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

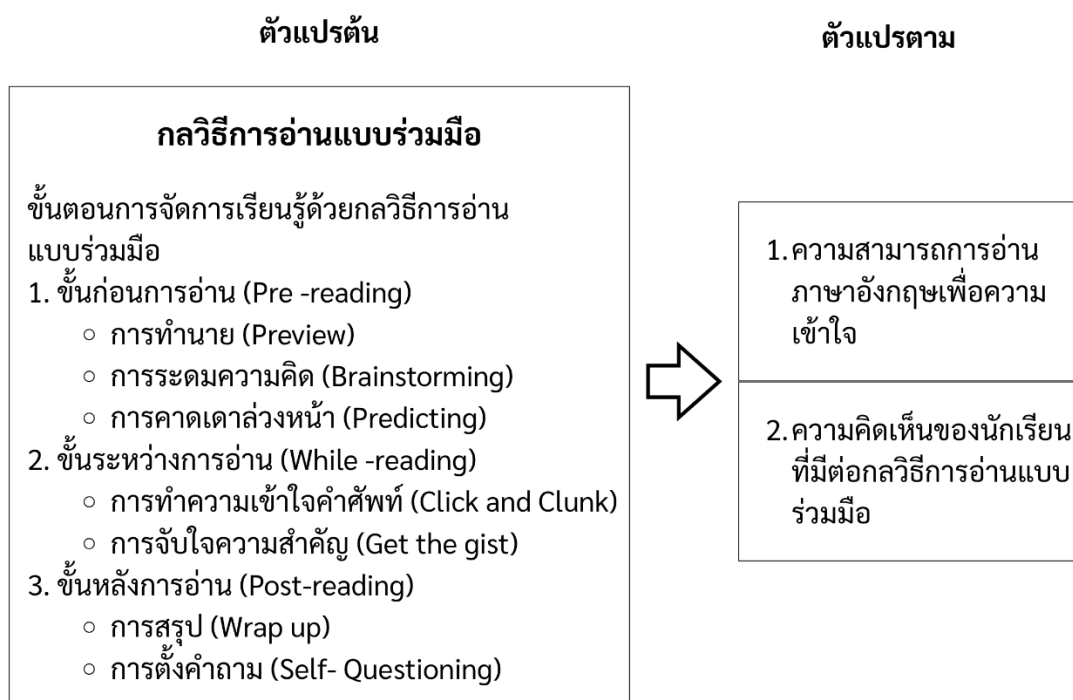
1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาเกี่ยวกับผลของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการส่งเสริมความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

นิยามศัพท์

กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategies Reading) หมายถึง ขั้นตอนที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้ 1) การทำนาย (Preview) คือ ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมและความรู้ใหม่ในการทำนายบทอ่านโดยการระดมความคิด (brainstorming) กับสมาชิกในกลุ่มเพื่อตรวจสอบสิ่งที่รู้เกี่ยวกับหัวข้อบทอ่าน และคาดเดา (predict) สิ่งที่จะได้เรียนรู้ 2) การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Click and Clunk) คือ ผู้เรียนอ่านบทอ่านคร่าว ๆ จดบันทึกคำศัพท์ที่เข้าใจ (Click) และไม่เข้าใจ (Clunk) จากนั้นนำมาอภิปรายในกลุ่มเพื่อร่วมกันหาความหมายของคำศัพท์ 3) การจับใจความสำคัญ (Get the gist) คือ ผู้เรียนอ่านบทอ่านอย่างละเอียดเพื่อทำความเข้าใจ จับใจความสำคัญและหารายละเอียดโดยการอภิปรายภายในกลุ่ม 4) การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน (Self- Questioning) คือ ผู้เรียนตั้งคำถามพร้อมคำตอบ และแลกเปลี่ยนคำถามกับสมาชิกกลุ่มอื่นเพื่อทบทวนและตรวจสอบความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

ความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หมายถึง ระดับความสามารถของนักเรียน ซึ่งแบ่งความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ดังนี้ การคาดเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท (Identifying

the meanings of unknown words from context) การจับใจความสำคัญ (Identifying main ideas) และหารายละเอียด (Identifying details) โดยวัดด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบปรนัยมี 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ความคิดเห็น หมายถึง ระดับความรู้สึกรู้สึกคิด อันเป็นผลที่ได้จากการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ซึ่งวัดได้จากการทำแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) ในด้านเนื้อหาบทอ่าน ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน และด้านประโยชน์ที่ได้รับ

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ 1 (อ31101) ในภาคเรียนที่ 1/2566 โรงเรียนบางปะหัน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ตำบลบ้านลี่ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ 1 (อ31101) ในภาคเรียนที่ 1/2566 จำนวน 5 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 157 คน โรงเรียนบางปะหัน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ตำบลบ้านลี่ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พระนครศรีอยุธยา

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 แผนการเรียนภาษาอังกฤษธุรกิจ จำนวน 32 คน ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ 1 (อ31101) ในภาคเรียนที่ 1/2566 โดยได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาการดำเนินการวิจัย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 55 นาที รวมทั้งสิ้น 8 คาบ ทั้งนี้ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนและหลังเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยทุกชนิดผู้วิจัยนำไปใช้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบด้วยวิธีการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence: IOC)

1. แบบสำรวจความต้องการหัวข้อบทอ่าน ศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัด หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อคัดเลือกเนื้อหาที่นำมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสร้างบทอ่าน และการสำรวจความต้องการหัวข้อ เพื่อจัดอันดับความต้องการจำนวน 4 ลำดับ ดังนี้ ลำดับที่ 1 Foods and Beverages (อาหารและเครื่องดื่ม) ลำดับที่ 2 Adventure and Travelling (การเดินทางและการท่องเที่ยว) ลำดับที่ 3 Free time and Recreation (เวลาว่างและนันทนาการ) ลำดับที่ 4 Career Path in Education (การศึกษาและอาชีพ)

2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ จำนวน 4 แผน รวม 8 คาบเรียน ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategy Reading: CSR) ของ Klingner and Vaughn (1999) โดยมีกระบวนการสอน ดังนี้ 1) ขั้นการทำนาย (Preview) 2) การทำความเข้าใจคำศัพท์ที่รู้ความหมายหรือไม่ (Click and Clunk) 3) ขั้นการจับใจความสำคัญ (Get the gist) 4) ขั้นการสรุป (Wrap up)

3. แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เป็นบทความเชิงพรรณนา (Descriptive Passage) แบบทดสอบแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับความหมายของคำศัพท์ (To identify the meaning of the unknown words by using clues) ระดับจับใจความสำคัญ (To identify main idea of the passage) ระดับหาข้อเท็จจริงหรือรายละเอียด (To identify the details in the passage)

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อที่มีต่อกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อที่มีต่อกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับเห็นด้วยมากที่สุดจนถึงระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด โดยมีองค์ประกอบ 3 ด้านดังนี้ 1) ด้านเนื้อหาบทอ่าน 2) ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน และ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังที่กล่าวผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Item Objective Congruence: IOC) การคำนวณเพื่อหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบใช้วิธีการของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน และได้มีการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ ตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเครื่องมือไปทดลอง (Try out) กับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน แล้วจึงนำไปใช้จริง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือประกอบด้วย แบบสำรวจความต้องการหัวข้อบทอ่าน แผนการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อที่มีต่อกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

2. ผู้วิจัยทำการขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนบางปะหัน เพื่อขอความร่วมมือในการทดลองสอนและเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย

3. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย อธิบายวิธีการเรียนกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือและสาธิตบทบาทของผู้เรียน จากนั้นนักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนเรียน (Pre-test) จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 55 นาที (1 คาบเรียน) และนำผลการทดสอบวัดความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนเรียน (Pre-test) มาใช้ในการจัดกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 5-6 คน คณะกรรมการโดยสมาชิกทุกกลุ่มต้องประกอบด้วยผู้เรียนที่มีคะแนนสูง ปานกลาง และต่ำ

4. ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือตามแผนการจัดการเรียนรู้ การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาทดลองใช้ระยะเวลาในการสอน 4 สัปดาห์ รวม 8 คาบเรียน

5. หลังจากที่ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้แล้วนั้น ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 จำนวน 32 คน ทำแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียน (Post-test) จากนั้นนักเรียนทำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

6. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ สรุปข้อมูล เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำผลคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังเรียนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติทดสอบที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อที่มีต่อกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำไปเทียบกับเกณฑ์คะแนน ตามค่าของระดับความคิดเห็นแสดงระดับของช่วงคะแนนโดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.51 – 5.00	หมายถึง มากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง มาก
2.51 – 3.50	หมายถึง ปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง น้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า

1. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (n=32)

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	df	Sig
ก่อนเรียน	32	30	10.21	5.32			
หลังเรียน	32	30	17.37	4.46	-23.27	31	.000**

* มีระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียนคะแนนเฉลี่ยของความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียน $\bar{X}=17.37$, S.D. 4.46 สูงกว่าก่อนเรียน $\bar{X}=10.21$, S.D. = 5.32 คะแนนของความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นต่อกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ อยู่ในระดับความคิดเห็นด้วยมาก ดังปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

โครงสร้างเนื้อหา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านเนื้อหาบทอ่าน	4.53	0.30	มากที่สุด
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.47	0.16	มาก
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.45	0.19	มาก
เฉลี่ยรวม	4.48	0.22	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือพบว่า มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก $\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.22 โดยผลของการสอบถามความคิดเห็นเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยสุด ได้ดังนี้ 1) ด้านเนื้อหาบทอ่าน 2) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องด้วยเหตุผลต่างๆ ดังนี้

1.1 กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสามารถช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้กลวิธีการอ่านในการแก้ปัญหาระหว่างการอ่าน และส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในด้านหัวข้อเรื่อง รายละเอียดสำคัญของเรื่อง คำศัพท์ ตลอดจนการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน สอดคล้องกับ Baroody (1993) ได้เสนอแนวคิดว่าการอ่านแบบร่วมมือช่วยให้เกิด การเรียนเนื้อหาได้ดีและส่งเสริมให้เกิดความสามารถในการแก้ปัญหา การให้เหตุผล แนวทางในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา และช่วยให้เกิดการช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อน ก่อนดำเนินการวิจัยผู้สอนได้อธิบายบทบาทหน้าที่ของนักเรียนแต่ละคนที่จะได้รับและนักเรียนสาธิตบทบาทของตนเองจนเกิดความเข้าใจที่ชัดเจนจึงส่งผลให้นักเรียนสามารถลงมือกิจกรรมและแก้ปัญหาภายในกลุ่มได้ด้วยตนเอง อีกทั้งกิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียนมีการจัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยยละความสามารถซึ่งสามารถลดปัญหาเกี่ยวกับการรวมกลุ่มของนักเรียนตามห้องเรียนปกติที่นักเรียนมักรวมกลุ่มกันเฉพาะคนที่มีความสามารถใกล้เคียงกันหรือสนิทสนมกัน ซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนเกิดความท้อแท้หรือเบื่อหน่ายในการเรียน เมื่อการทำกิจกรรมไม่ประสบผลสำเร็จโดยการให้ทุกคนในกลุ่มต่างมีบทบาทและหน้าที่อันเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้กลุ่มสมาชิกประสบความสำเร็จในการอ่าน

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ Collaborative Strategy Reading มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการทำกิจกรรมร่วมกันของกลุ่มสมาชิกตามขั้นตอนของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสามารถอภิปรายถึงขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนการสอน 1) ขั้นการทำนาย (Preview) เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจต่อบทอ่าน ช่วยให้มีการรับรู้ที่กำลังจะอ่านเรื่องอะไร และช่วยในการทำความเข้าใจบทอ่านได้ประสิทธิภาพและรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับ Eskey (1986) ที่ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การอ่านที่ดีต้องอาศัยการใช้กลวิธีการอ่านหลากหลาย และมีความเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน เช่น การเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมในการคาดเดาเรื่องที่อ่าน 2) การทำความเข้าใจคำศัพท์ที่รู้ความหมายหรือไม่ (Click and Clunk) นักเรียนได้ฝึกการใช้กลวิธีการอ่าน ในการหาความหมายของคำศัพท์ โดยใช้กลวิธีการอ่านอื่น ๆ ร่วมด้วย ซึ่งการใช้กลวิธีการอ่านที่หลากหลาย ซึ่งจะช่วยพัฒนาและช่วยให้นักเรียนใช้กลวิธีการอ่านได้อย่างเหมาะสม Klingner and others (1998) 3) ขั้นการจับใจความสำคัญ (Get the gist) การฝึกใช้กลวิธีการอ่านหารายละเอียดของเรื่องและการจับใจความสำคัญ ซึ่งช่วยให้เกิดกระบวนการอ่านอย่างต่อเนื่องและเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างลึกซึ้ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Klingner and others (2004) ที่กล่าวว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกฝน การอ่านอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จะสามารถพัฒนาความสามารถการอ่านได้ดียิ่งขึ้น 4) ขั้นการสรุป (Wrap up) เป็นขั้นตอนที่ใช้ตรวจสอบความเข้าใจภายหลังการอ่านเพื่อให้เข้าใจบทอ่านมากยิ่งขึ้นผ่านการฝึกตั้งคำถามด้วยตนเอง (Self- Questioning) เกี่ยวกับความคิดสำคัญของเรื่องที่อ่าน แลกเปลี่ยนข้อมูลและตอบคำถามกับกลุ่มอื่น สอดคล้องกับแนวคิดของ Oxford (1990) ที่ว่า การใช้กลวิธีด้านอภิปัญญา (metacognitive strategy) โดยการทบทวนหรือเชื่อมโยงความรู้โดยการตั้งคำถาม การประเมินเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง ทำให้มีการเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่ดำเนินการตามความต้องการของนักเรียน เพื่อใช้ประกอบบทอ่านในการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ Xiao (2010) ที่ได้เสนอแนะไว้ว่า ผู้สอนควรคำนึงถึงการเลือกบทอ่าน โดยการเลือกเนื้อหาที่นำมาใช้ในการสอนอ่านนั้น ควรเป็นเรื่องหรือเนื้อหาที่เหมาะสม และอยู่ในความสนใจของนักเรียน อีกทั้งงานวิจัยได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของทัศนคติและแรงจูงใจที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจว่า หัวข้อเรื่องที่อ่านที่อยู่ในความสนใจของนักเรียนสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการอ่านได้

2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับ มาก เนื่องมาจากกิจกรรมในชั้นเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกใช้กลวิธีการอ่านที่หลากหลาย เช่น การวิเคราะห์คำศัพท์ การคาดเดาคำศัพท์จากบริบทและคำชี้แนะ เป็นต้น ทำให้นักเรียนเกิดความท้าทายในการหาคำตอบ และเกิดความรู้สึกประสบความสำเร็จร่วมกันภายในกลุ่มสมาชิก เมื่อหาความหมายของคำศัพท์พบ สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ Promin (2018) ที่พบว่าเจตคติต่อต่อวิชาภาษาอังกฤษที่เรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ อยู่ในระดับ ดีมาก เป็นผลมาจากการเรียนรู้ร่วมกันจะทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ความรู้สึกที่ดีต่อการทำงานโดยเฉพาะการได้เรียนรู้ข้อมูลจากนักเรียนอื่นๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในการเรียนเพิ่มมากยิ่งขึ้น อีกทั้งหัวข้อบทอ่านที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ได้มาจากผลการสำรวจความต้องการของนักเรียน เป็นหัวข้อบทอ่านที่มีความเหมาะสม และอยู่ในความสนใจของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Day and Bamford (1998) ที่เสนอแนวคิดว่าเนื้อหาในการอ่านที่เหมาะสมและอยู่ในความสนใจของนักเรียน การจัดเนื้อหาที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน นำมาใช้ประกอบการสอนอ่านจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย จึงเป็นให้ผลให้แบบสอบถามความคิดเห็นด้านเนื้อหาบทอ่าน มีความคิดเห็น ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากการดำเนินกิจกรรมการอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) ในชั้นเรียนจริง ผู้วิจัยพบว่า ความสนใจของผู้เรียนต่อเนื้อหาบทอ่านมีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในขั้นตอน Get the Gist และ Wrap Up อย่างชัดเจน โดยเฉพาะในช่วงการตั้งคำถามแบบ Self-Questioning หากเนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจ ของนักเรียน นักเรียนจะสามารถตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ได้หลากหลายและลึกซึ้งมากขึ้น ดังนั้น ก่อนนำกลวิธีนี้ไปใช้ ควรมีการสำรวจความสนใจด้านหัวข้อบทอ่านของผู้เรียนในบริบทของตนเองอย่างเป็นระบบ และคัดเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมทั้งในด้านระดับภาษาและความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อให้การจัดกิจกรรมเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. การจัดกิจกรรมในงานวิจัยครั้งนี้ พบว่า การจัดกลุ่มนักเรียนแบบละความสามารโดยอ้างอิงผลการทดสอบก่อนเรียน ช่วยให้นักเรียน Click and Clunk และ Self-Questioning ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นักเรียนที่มีความสามารถสูงกว่าสามารถอธิบายคำศัพท์หรือแนวคิดให้เพื่อนเข้าใจ ขณะที่นักเรียนที่มีความสามารถต่ำกว่ากล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้นเมื่ออยู่ในกลุ่มที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการช่วยเหลือกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าความคิดเห็นและประสบการณ์ของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วย CSR มีคุณค่าในการอธิบายผลเชิงปริมาณ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มเติมการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์รายบุคคลหรือการสนทนากลุ่มหลังการจัดกิจกรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับทัศนคติ ความรู้สึก และปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านของผู้เรียน

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- Anderson, N. J. (1999). *Exploring second language reading: Issues and strategies*. Heinle & Heinle.
- Baroody, A. J. (1993). *Problem solving, reasoning, and communicating, K–8: Helping children think mathematically*. Macmillan.
- Day, R. R., & Bamford, J. (1998). *Extensive reading in the second language classroom*. Cambridge University Press.
- Esky, D. E. (1986). Theoretical foundations. In F. Dubin, D. E. Esky, & W. Grabe (Eds.), *Teaching second language reading for academic purposes* (pp. 3–23). Addison-Wesley.
- Klingner, J. K., & Vaughn, S. (1998). Collaborative strategic reading during social studies in heterogeneous fourth-grade classrooms. *The Elementary School Journal*, 99(1), 3–22.
- Klingner, J. K., Vaughn, S., Arguelles, M. E., Hughes, M. T., & Ahwee, S. (2004). Collaborative strategic reading: “Real-world” lessons from classroom teachers. *Remedial and Special Education*, 25(5), 291–302. <https://doi.org/10.1177/07419325040250050301>
- Oxford, R. L. (1990). *Language learning strategies: What every teacher should know*. Heinle & Heinle.
- Ronzano, S. J. (2010). *Effectiveness of metacognitive strategies for improving reading comprehension in secondary students* [Doctoral dissertation]. University of California.
- Xiao, Y. (2010). *The effectiveness of implementing collaborative strategic reading (CSR) on reading comprehension performance of university EFL learners in Macau* [Doctoral dissertation]. New York University.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์คุรุสภา.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2556). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรารณ พรหมอินทร์. (2561). *การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบร่วมมือ (CSR)* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2563). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้
พื้นฐาน (O-NET). <http://www.niets.or.th>
- สุพัตรา บุญรอด. (2564). ผลการใช้ชุดฝึกทักษะร่วมกับเทคนิค CIRC เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วารสารวิจัยการศึกษาศิลปากร, 13(2), 273–288.